

zet Döviz Pozisyon Raporu

Sıkça Sorulan Sorular

zet Döviz Pozisyon Raporu ile ilgili mevzuat nedir?

1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 43'üncü maddesinde Bankamız Türkiye'de faaliyette bulunan bütün bankalardan, 1211 sayılı Kanun ve mevzuat ile kendisine verilen görevleri yerine getirebilmek amacıyla her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde istemeye ve ayrıca 44'üncü maddesinde de özellikle gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkili kılınmıştır.

zet Döviz Pozisyon Raporu ile ilgili veri bildirim yükümlülüğü nasıl belirleniyor?

Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyeniz 10 milyon TL ve üzerinde olduğu takdirde; Bankanız size durumu tebliğ ederek <https://tcmbveri.gov.tr/> adresinde yer alan "zet Döviz Pozisyon Raporu" linki üzerinden ilgili formu doldurmaya yönlendirecektir. Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ile 50 milyon TL arasında olan firmaların raporlama yükümlülüğü Ocak 2024 döneminde başlayacaktır. Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 50 milyon TL ve üzerinde olan firmalar, Mart ve Nisan 2023 ayı raporlamalarını 30 Haziran 2023'e kadar, Mayıs 2023 ayı raporlamasından itibaren takip eden ayın son iş gününe kadar raporlamasını tamamlayacaktır.

Bildirim yükümlülüğü kapsamına girmek için hem YP hem de TL krediler 10 milyon TL sınırına dahil ediliyor mu?

Evet, yükümlülük kapsamı hesaplamasında Türk Lirası ve yabancı para nakdi ve gayri nakdi tüm krediler dahildir.

zet Döviz Pozisyonu Raporunda ilgili kalemlerin TL bakiyeleri bildirilecek mi?

Bildirim yükümlüsü firma, zet döviz pozisyonu bildirimini **yalnız yabancı para (YP) bakiyeler için TL karşılığını alarak** yapacaktır. Formdaki hiçbir kalemdede TL bakiyelerin bildirimini yapılmayacaktır. TL tahsil edilen yada TL deme yapılan yabancı para faturalardaki tutarlar da TL cinsinden olduğu için bu forma eklenmeyecektir.

YP stoklar (ithal edilen hammadde vs) retim sonrasında TL ile satılıyorsa YP stok olarak değerlendirilmemelidir.

Firmanın yabancı para cinsinden hiçbir işlemi yok, yine de raporlama yapılacak mı?

Veri formunda belirtilen hesaplarda yabancı para cinsinden hiçbir bakiye yoksa ilgili hesaplar tarafımıza sıfır yazılarak raporlanacaktır.

Bildirim yükümlülüğü kapsamı belirlenirken aylık kullanım mı yoksa ay sonu bakiyesi mi esas alınacaktır?

Ayın son iş gününde tüm bankalardaki Türk Lirası ve yabancı para nakdi ve gayri nakdi toplam stok kredi bakiyesi 10 milyon TL ve üzerinde olan firmalar kapsam dahilindedir. Bankanız ayın son iş günü Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki KRM veya KLKR verilerinden kapsamda olduğunuzu tespit ederek size bildirebilir. Raporlamaların yapılmasına ilişkin tebliğ sorumluluğu öncelikle risk ağırlılığının en yüksek olduğu bankadadır.

Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde ilişkili kuruluşlara borçlar ve banka dışı finansal kuruluşlara olan borçlar dikkate alınacak mıdır?

Hayır, bildirim yükümlülüğü sadece Bankalardan temin edilen veya bu kuruluşların teminine aracılık ettiği ya da garanti verdiği krediler uyarınca belirlenmektedir.

Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde anapara ve faiz tahakkuklarından hangisi esas alınacaktır?

Yükümlülüğün belirlenmesinde yalnız kredi anapara tutarları esas alınacak olup faiz tahakkukları yükümlülüğün belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır.

Leasing ve faktöring kredileri bildirim yükümlülüğü oluşturur mu?

Bankalardan temin edilen leasing ve faktöring kredileri de bildirim yükümlülüğü oluşturacaktır.

15 milyon ABD doları ve üzerinde yabancı para nakdi kredi bakiyem olduğu için Sistemik Risk Veri Takip Sistemine bildirim yapmakla yükümlüyüm, Özet Döviz Pozisyon Raporunu yine de dolduracak mıyım?

Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenen limitler dâhilinde olan firmalar bu formun haricinde Sistemik Risk Veri Takip Sistemi üzerinden aylık düzenli raporlamalarına devam edeceklerdir. İki raporlamanın kapsam ve amaçları farklıdır.

0-3 Ay Vade, Tüm Vadeler ne ifade eder?

0-3 Ay vade, vadesiz ve vadesi 90 gün içinde dolacak olan veya ödemesi / tahsilatı 90 gün içinde gerçekleştirilecek olan dolacak olan tutarları ifade eder. (Örneğin, 31 Mart 2023 raporu için Nisan, Mayıs, Haziran dönemi dikkate alınmalıdır.).

Tüm vadeler ise ilgili hesabın 0-3 ay vadeyi de kapsayan toplam bakiyesini belirtir. Yalnız yabancı para bakiyelerin TL karşılığının bildirileceği hususu önemlidir.

Sisteme formun girişini yaparken “veri girişi yeterli değil” hatası alıyorum, nasıl aşabilirim?

0-3 Ay vade, vadesiz ve vadesi 90 gün içinde dolacak olan veya ödemesi / tahsilatı 90 gün içinde gerçekleştirilecek olan dolacak olan tutarları ifade eder. (Örneğin, 31 Mart 2023 raporu için Nisan, Mayıs, Haziran dönemi dikkate alınmalıdır.).

Tüm vadeler ise ilgili hesabın toplam bakiyesini belirtir. 0-3 ay vadedeki değerler tüm vadedeki değerden büyük olduğu takdirde uyarı vermektedir. Tüm vadedeki değerleri 0-3 ay vadeyi de içerecek şekilde girilmesi gerekmektedir. Formda hiçbir kaleme negatif veri girişi yapılmamalıdır.

Teminat mektuplarını raporda hangi kalemde bildirmeliyim?

Teminat mektupları, gayri nakdi krediler kapsamında bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde dikkate alınmaktadır ancak raporda bu kredilerin bildirimi yapılmamaktadır.

Aylık bildirimler en son hangi tarihe kadar yapılabilir?

Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ile 50 milyon TL arasında olan firmaların raporlama yükümlülüğü Ocak 2024 döneminde başlayacaktır Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 50 milyon TL ve üzerinde olan firmalar, Mart ve Nisan 2023 ayı raporlamalarını 30 Haziran 2023'e kadar, Mayıs 2023 ayı raporlamasından itibaren takip eden ayın son iş gününe kadar raporlamasını tamamlayacaktır.

Peşin ithalat işlemi için sözleşme ve proforma fatura karşılığında yapılan kayıtlar ticari borç olarak raporlanabilir mi?

Avanslar ya da Ticari borç hesabının alt kalemlerinde döviz cinsinden izlenen tutarların bildirim yapılabilir.

Bildirimleri kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresine e posta ile yapabilir miyim?

17 Nisan 2023 tarihi itibarıyla E posta üzerinden tarafımıza iletilen Özet Döviz Pozisyonu formları işleme alınmayacaktır.

www.tcmbveri.gov.tr adresindeki raporlama alanından sisteme giriş yapılması gerekmektedir. Detaylı bilgi için Sıkça Sorulan Sorular ve Kullanıcı Kılavuzu dokümanlarını inceleyebilirsiniz.

MERSIS kaydı bulunmayan kurum ve kuruluşların bildirimlerini e posta ile iletmesi uygulamasına sınırlı bir süre için devam edilecek olup, ardından ilgili kuruluşlar da sistemden giriş yapmaya yönlendirilecektir.

Özet Döviz Pozisyon Raporu ile ilgili veri bildirim yükümlülüğü nasıl sona eriyor?

Yurt içi tüm bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyeniz 10 milyon TL altında olduğu aylarda bildirim yükümlülüğünüz bulunmuyor.

Tüzel kişi tanımı nedir?

5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki özel hukuk tüzel kişileri, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler ile bunların bağlı işletme ve idareleri ile sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüsleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve yükseköğretim kurumları niteliğine haiz tüzel kişiler raporlama yapacaktır. Serbest bölgelerde faaliyet gösteren tüzel kişiler de raporlama kapsamına dahildir.

Bildirimleri firma adına kimler yapabilir?

Bildirimleri, T.C. Ticaret Bakanlığı Merkezi Sicil Kayıt Sisteminde (MERSİS) kayıtlı firma yetkilileri ve/veya MERSİS'te kayıtlı firma yetkilileri tarafından sistemde tanımlanan diğer kullanıcılar tarafından yapılabilir. Diğer kullanıcıların tanımlanarak yetkilendirilmesi ve gerektiğinde yetkilerinin iptal edilmesi MERSİS'te kayıtlı firma yetkililerinin sorumluluğundadır.

Özet Döviz Pozisyon Raporu hangi finansal raporlama çerçevesine göre hazırlanacaktır?

Hesapların ölçümü ve değerlemesinde aksi belirtilmediği sürece Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer düzenlemeler dikkate alınacaktır. Raporun ayrı bir sayfasında hesap kalemlerine ilişkin detaylı açıklama mevcuttur. Vergi Usul Kanunu uyarınca raporlamaya yapmayan veya konsolide raporlama yapacak tüzel kişiler, durumlarını kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresine bildirecektir.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldururken hangi dönemi dikkate almalıyım?

Özet Döviz Pozisyonu Formu, raporlama yükümlülüğünün doğduğu ayın sonundaki mevcut döviz pozisyonu ve bu tarihten sonraki üç aya ilişkin yabancı para varlık ve yükümlülük oluşumu dikkate alınarak raporlanacaktır. Ayrıca üç ayı aşan vadelerdeki pozisyon durumu da tüm vadelere alanında raporlanacaktır.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldurduğum anda kesinleşmemiş hesap kalemleri için nasıl giriş yapmalıyım?

Alacak ve borç hesapları için reeskont hesaplanması yapılmayacaktır. Stoklar, alacak ve borçlar kalemleri en son kesinleşmiş veri ile diğer parasal kalemler en güncel haliyle bilançoya yansıtılacaktır.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldurmak için ayrıca mizan hazırlamam gerekiyor mu?

Veri formu içerisinde belirli bilanço kalemlerine yer verilmiş olup bilanço ana toplam (aktif-pasif toplamı) veya ara toplamı (varlık-yükümlülük toplamları) gibi ilave hesaplama gerektirecek tutarlar istenmemektedir. Sadece talep edilen kalemlere ilişkin bakiye bilgisi istendiğinden ayrıca mizan hazırlanması gerekmemektedir.

Özet Döviz Pozisyon Raporunu doldururken hangi para birimini esas alacağım?

Tüm tutarlar, yabancı para cinsinden hesap bakiyelerinin Türk Lirası cinsinden karşılığı olarak raporlanacaktır. Buna göre ABD doları, Euro ve diğer yabancı para, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yayımlanan döviz alış kurları kullanılarak Türk Lirasına çevrilecek ve toplanarak ilgili alanlara yazılacaktır.

Özet Döviz Pozisyon Raporu için bağımsız denetim onayına gerek var mı?

Hayır, form için ayrıca bağımsız denetim onayı gerekmiyor.

Firma yönetiminin verilerin doğruluğu ile ilgili sorumluluğu nedir?

Formun zamanında ve doğru bildiriimi tüzel kişilerin sorumluluğundadır. Bankamızca idari kayıtlar ile tutarlılık kontrolleri yapılabilmekte ve hatalı bildirimler için tüzel kişiler ile iletişime geçilebilmektedir. 1211 sayılı TCMB Kanununun 68'inci maddesinde Bankamıza eksik, yanlış ve usule uygun olmayan beyanname verilmesine ilişkin cezai hükümler düzenlenmiştir.

Girişi yapılan verilerin güvenliği nasıl sağlanıyor?

Sisteme giriş firma yetkilisi tarafından güvenlik önemleri sağlanarak yapılmaktadır. Sisteme ilk olarak MERSİS'te kaydı bulunan firma yetkilisi tarafından e-Devlet şifresi ile giriş yapılmaktadır. Bildirimleri yapacak firma personelinin yetkilendirmesi yine sistem üzerinden MERSİS'te kaydı bulunan firma yetkilisi tarafından yapılmaktadır. Bankamız personelinin giriş yapılan verileri koruma yükümlülüğü 1211 sayılı TCMB Kanununun 35 ve 68'inci maddelerinde düzenlenmiştir.

Sisteme girişte karşılaştığım sorunlar için nasıl iletişime geçebilirim?

Sisteme ve raporlama detaylarına ilişkin sorular için kurumsalizleme@tcmb.gov.tr adresinden, (0312) 507 70 20 ve (0216) 773 72 44 nolu telefonlardan Bankamız ile iletişime geçilebilecektir.